

Češky: Nevyužitý potenciál země

krátká studie IDEA

Klára Kalíšková Daniel Münich

Obsah studie

Věkové profily zaměstnanosti a počtu odpracovaných hodin

- míra zaměstnanosti lidí v daném věku a průměrný počet odpracovaných hodin lidí v daném věku
- pro muže a ženy (u žen také podle počtu dětí)
- vývoj v ČR (1994, 2000, 2007)
- srovnání profilů ČR s USA, VB a FR (2007)
- IFS studie: Blundell, Bozio a Laroque, 2011

Obsah studie

Věkové profily zaměstnanosti a počtu odpracovaných hodin

- míra zaměstnanosti lidí v daném věku a průměrný počet odpracovaných hodin lidí v daném věku
- pro muže a ženy (u žen také podle počtu dětí)
- vývoj v ČR (1994, 2000, 2007)
- srovnání profilů ČR s USA, VB a FR (2007)
- IFS studie: Blundell, Bozio a Laroque, 2011

Výsledky

- specifická situace českých žen
- velmi vysoká míra zaměstnanosti žen mezi 40 a 55 lety
- propad zaměstnanosti v důsledku mateřství
- snižování zaměstnanosti žen s dětmi v posledních 15 letech

Metodologie

Výběrové šetření pracovních sil, 1994-2007

- čtvrtletní šetření ČSÚ
- reprezentativní vzorek (25 000 domácností)
- zaměřené na zjišťování ekonomického postavení obyvatelstva

Metodologie

Výběrové šetření pracovních sil, 1994-2007

- čtvrtletní šetření ČSÚ
- reprezentativní vzorek (25 000 domácností)
- zaměřené na zjišťování ekonomického postavení obyvatelstva

Míra zaměstnanosti

- definice podle Mezinárodní organizace práce
  - *zaměstnaný je ten, kdo odpracoval v referenčním týdnu alespoň jednu hodinu v hlavním zaměstnání za plat či odměnu nebo má zaměstnání, ve kterém v referenčním týdnu nebyl přítomen*
  - ženy na mateřské dovolené se počítají do zaměstnanosti

Metodologie

Výběrové šetření pracovních sil, 1994-2007

- čtvrtletní šetření ČSÚ
- reprezentativní vzorek (25 000 domácností)
- zaměřené na zjišťování ekonomického postavení obyvatelstva

Míra zaměstnanosti

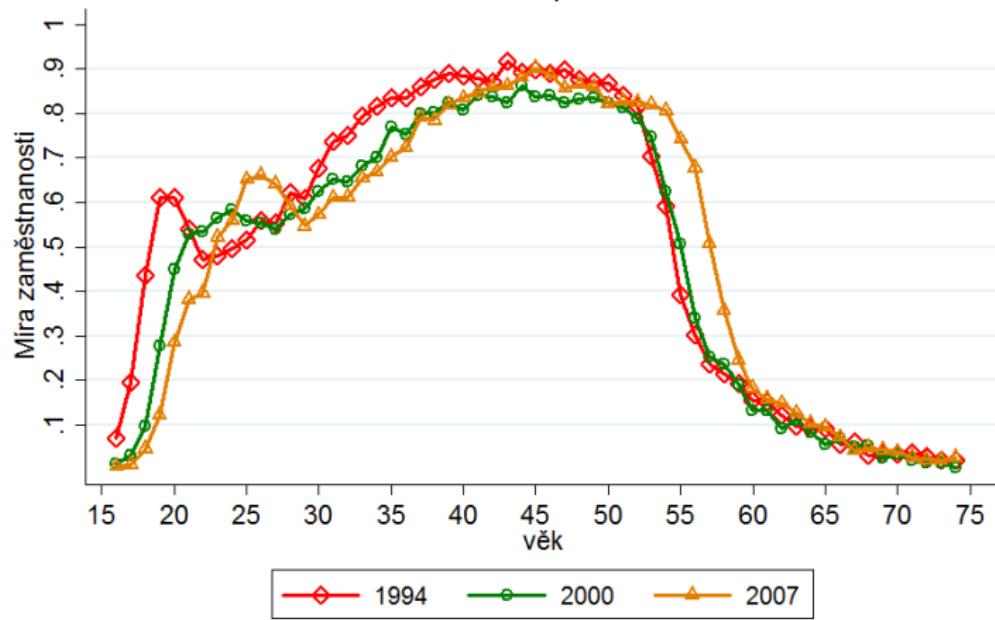
- definice podle Mezinárodní organizace práce
  - zaměstnaný je ten, kdo odpracoval v referenčním týdnu alespoň jednu hodinu v hlavním zaměstnání za plat či odměnu nebo má zaměstnání, ve kterém v referenčním týdnu nebyl přítomen
  - ženy na mateřské dovolené se počítají do zaměstnanosti

Průměrný počet odpracovaných hodin na osobu

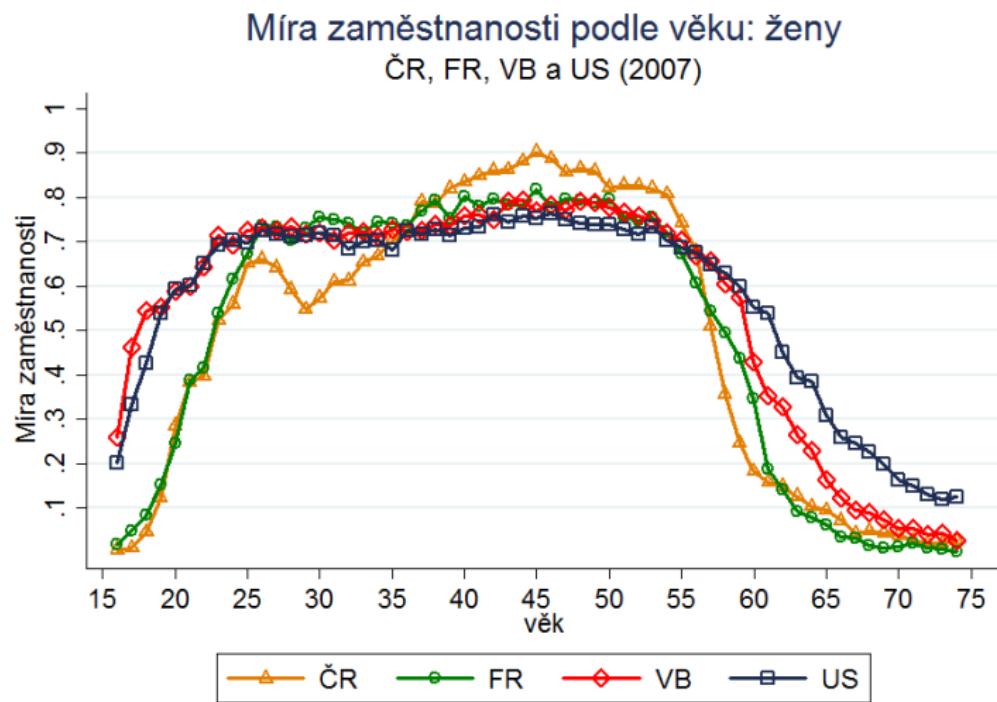
- změny v nabídce práce extenzivní (míra zaměstnanosti) + intenzivní (počet hodin na pracujícího jedince)

Vývoj v ČR

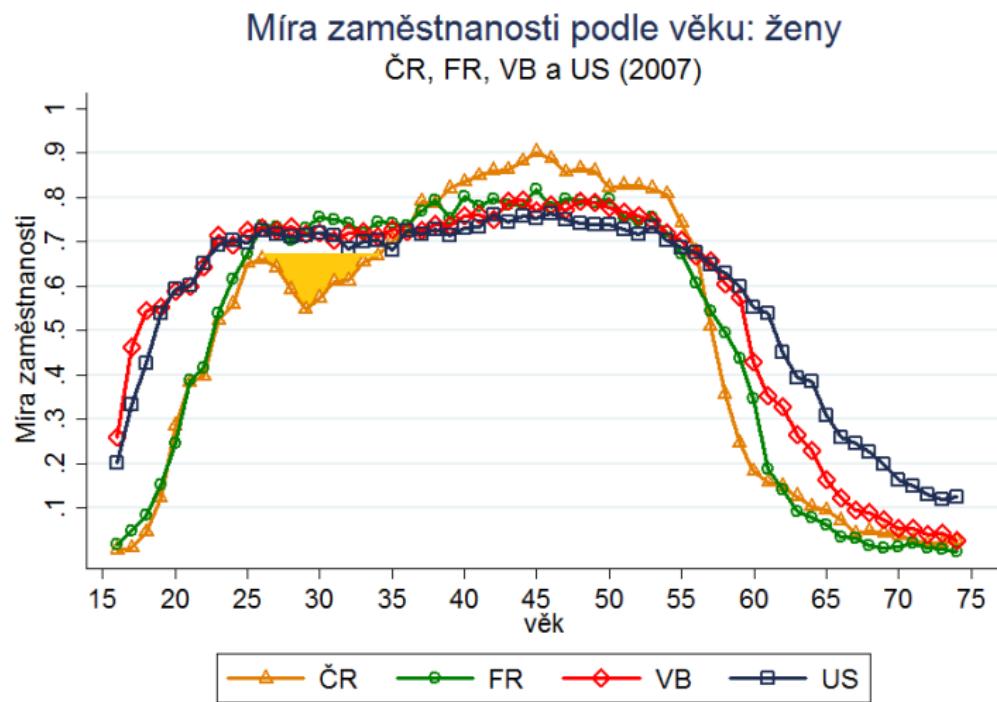
Míra zaměstnanosti podle věku: ženy
Česká republika

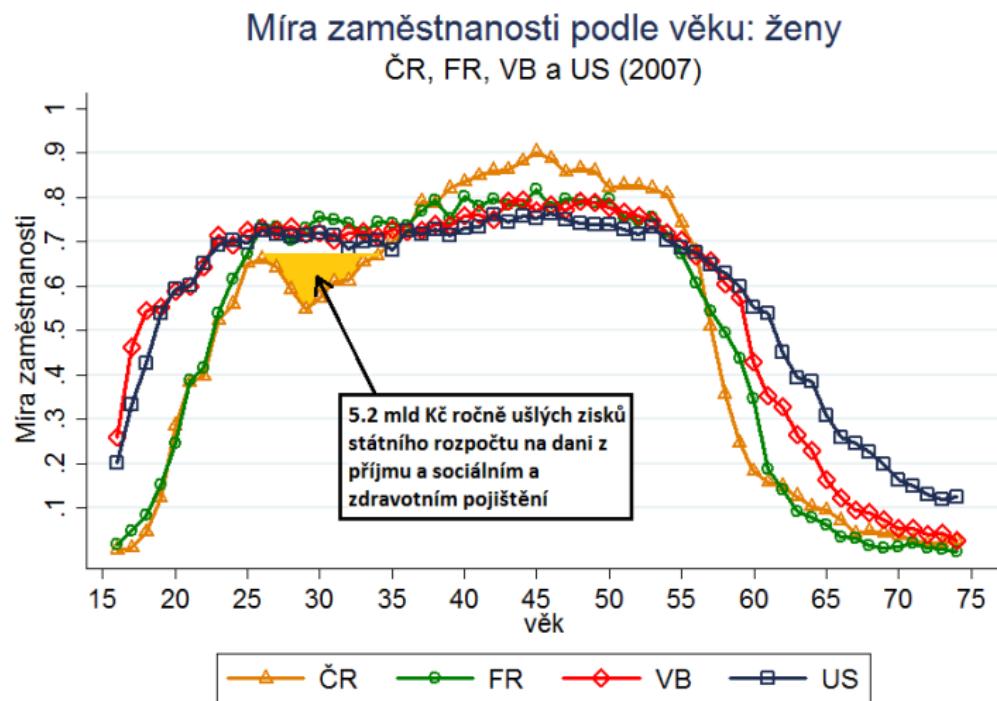
Srovnání ČR, USA, VB a FR

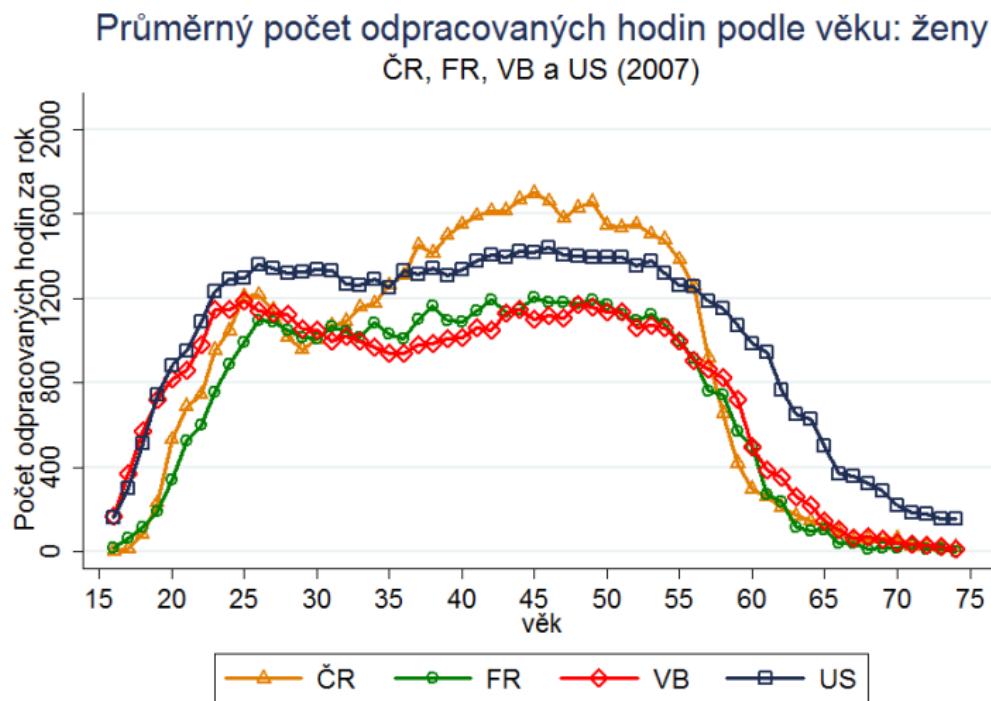
Srovnání ČR, USA, VB a FR

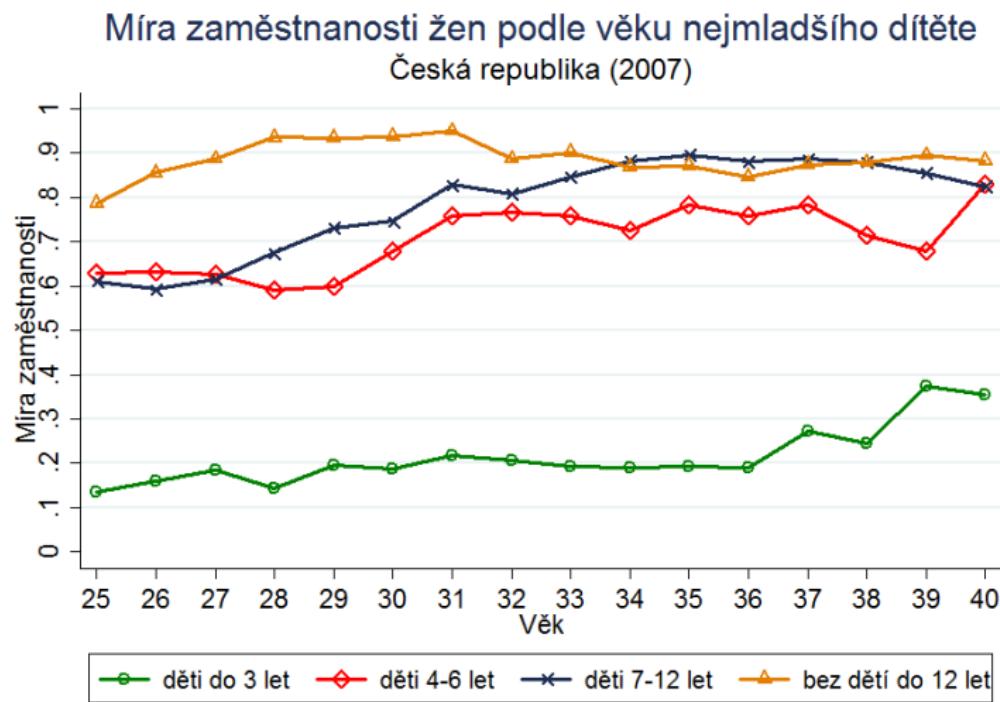
Srovnání ČR, USA, VB a FR

Srovnání ČR, USA, VB a FR

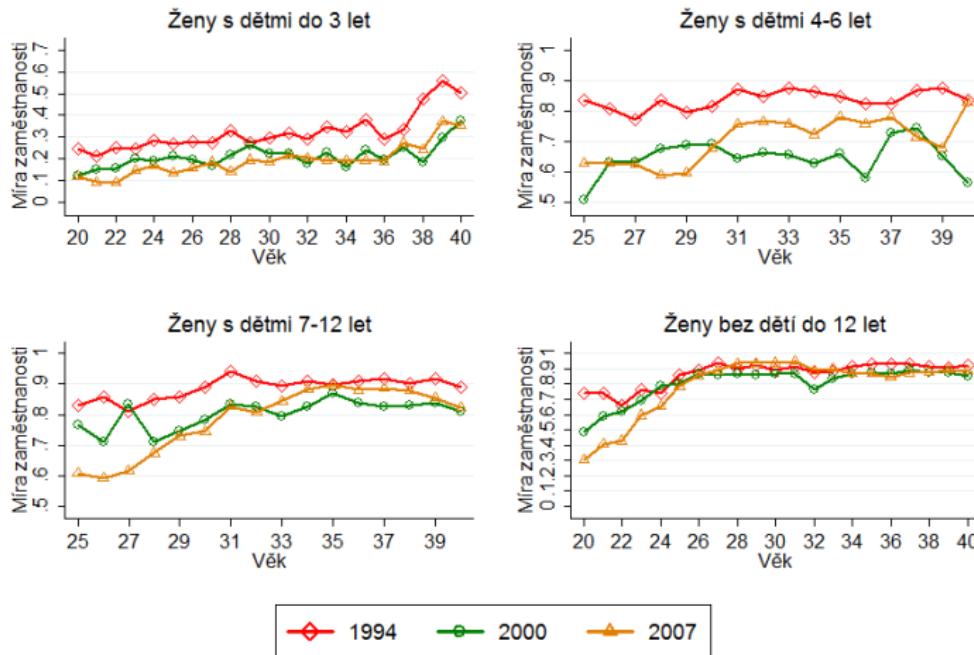

Profily žen podle počtu dětí

Profily žen podle počtu dětí

Vývoj míry zaměstnanosti žen v ČR (1994-2007)

Závěr

„Nízká zaměstnanost českých žen s malými dětmi a její další snižování v posledních 15 letech.“

Závěr

„Nízká zaměstnanost českých žen s malými dětmi a její další snižování v posledních 15 letech.“

Příčiny:

- 1** České ženy přikládají péči o děti vyšší důležitost
  - ALE: ochota a schopnost participovat na trhu práce
  - zaměstnanost žen bez dětí převyšuje zaměstnanost v ostatních zemích a blíží se zaměstnanosti mužů

Závěr

„Nízká zaměstnanost českých žen s malými dětmi a její další snižování v posledních 15 letech.“

Příčiny:

- 1 České ženy přikládají péči o děti vyšší důležitost**
  - ALE: ochota a schopnost participovat na trhu práce
    - zaměstnanost žen bez dětí převyšuje zaměstnanost v ostatních zemích a blíží se zaměstnanosti mužů
- 2 Omezené možnosti skloubení rodinného života a kariéry**
  - nedostatečná nabídka míst dostupné předškolní péče o děti
    - veřejné služby péče o děti do tří let pokrývají jen 3 % dětí
    - výrazné rozdíly v místní dostupnosti obecních mateřských škol
  - nedostatečná nabídka částečných pracovních úvazků
    - v ČR pracuje jen 9,1 % žen na částečný úvazek
    - průměr EU je 31,4 %

Závěr

„Nízká zaměstnanost českých žen s malými dětmi a její další snižování v posledních 15 letech.“

Závěr

„Nízká zaměstnanost českých žen s malými dětmi a její další snižování v posledních 15 letech.“

Důsledky:

1 Dopady na státní rozpočet

- 5.2 mld Kč ušlých ročních zisků na dani z příjmu a sociálním a zdravotním pojištění

Závěr

„Nízká zaměstnanost českých žen s malými dětmi a její další snižování v posledních 15 letech.“

Důsledky:

1 Dopady na státní rozpočet

- 5,2 mld Kč ušlých ročních zisků na dani z příjmu a sociálním a zdravotním pojištění

2 Nízká fertilita

- v ČR fertilita na úrovni 1,5 dítěte na ženu
- ve VB a FR je fertilita blízko úrovni 2 dětí na ženu

Závěr

„Nízká zaměstnanost českých žen s malými dětmi a její další snižování v posledních 15 letech.“

Důsledky:

1 Dopady na státní rozpočet

- 5,2 mld Kč ušlých ročních zisků na dani z příjmu a sociálním a zdravotním pojištění

2 Nízká fertilita

- v ČR fertilita na úrovni 1,5 dítěte na ženu
- ve VB a FR je fertilita blízko úrovni 2 dětí na ženu

3 Ztráta kvalifikace, velké mzdové rozdíly mužů a žen

- ženy mezi 35 a 44 lety v ČR mají v průměru o 33 % nižší platy než muži
- v ostatních státech Evropy se jedná jen o 10-20% rozdíl

Děkuji za pozornost

*klara.kaliskova@cerge-ei.cz
daniel.munich@cerge-ei.cz*

Přílohy

Míra zaměstnanosti podle věku: ženy
Česká republika

